

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 67/18
V Lucemburku dne 17. května 2018

Rozsudek ve věci C-147/16
Karel de Grote-Hogeschool VZW v. Susan Romy Jozef Kuijpers

Unijní směrnice o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách se může vztahovat na vzdělávací zařízení

Vnitrostátní soud musí zkoumat i bez návrhu zneužívající povahu ujednání obsažených ve smlouvách uzavřených mezi vzdělávacími zařízeními a studenty, na které se vztahuje směrnice.

Susan Kuijpers byla v akademických letech 2012/2013 a 2013/2014 studentkou vzdělávacího zařízení v Belgii (Karel de Grote-Hogeschool). V této souvislosti nebyla schopna jednorázově uhradit celkovou částku ve výši 1 546 eur, kterou dlužila za studijní poplatky a příspěvky na studijní cestu. Uzavřela proto se vzdělávacím zařízením písemnou smlouvu o splacení částek na základě bezúročného splátkového kalendáře. Podle této smlouvy jí oddělení „Podpory studentům“ vzdělávacího zařízení poskytlo částku, kterou potřebovala ke splacení dluhu, a S. Kuijpers pak měla dotyčnému oddělení splácet každý měsíc po dobu sedmi měsíců částku ve výši 200 eur. Zbytek dluhu (146 eur) měl být splacen do 25. září 2014. Smlouva navíc upravovala úrok ve výši 10 % ročně pro případ nesplacení (bez upomínky), jakož i náhradu částek k pokrytí nákladů spojených s vymáháním dlužné částky (která byla stanovena na 10 % z nesplacené částky a v minimální výši 100 eur). I přes písemnou upomínku S. Kuijpers dlužné částky neuhradila.

V roce 2015 podalo vzdělávací zařízení proti S. Kuijpers žalobu k vredegerecht te Antwerpen (smírčí soud v Antverpách, Belgie), kterou se domáhalo zaplacení splatné jistiny ve výši 1 546 eur, spolu s úroky z prodlení ve výši 10 % ode dne 25. února 2014 (tedy 269,81 eura), jakož i náhradu částek k pokrytí nákladů spojených s vymáháním dlužné částky ve výši 154,60 eura. Susan Kuijpers se na jednání nedostavila a nebyla před tímto soudem zastoupena.

V této souvislosti se belgický soud rozhodl položit otázky Soudnímu dvoru. Nejprve se táže, zda může v rámci řízení o vydání rozsudku pro zmeškání zkoumat i bez návrhu, zda smlouva spadá do oblasti působnosti unijní směrnice o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách¹. Dále se táže, zda vzdělávací zařízení, které je financováno z podstatné části z veřejných zdrojů, musí být považováno za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu směrnice, když poskytuje studentovi splátkový kalendář.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr nejprve připomíná svou judikaturu, podle níž má **vnitrostátní soud povinnost posoudit z úřední povinnosti zneužívající charakter smluvního ujednání**. Tato povinnost rovněž znamená, že vnitrostátní soud musí zkoumat, zda smlouva obsahující toto ujednání spadá do působnosti unijní směrnice, či nikoli.

Stran pojmu „prodávajícího nebo poskytovatele“ Soudní dvůr zdůrazňuje, že unijní zákonodárce zamýšlel dát tomuto výrazu široký význam. Jedná se totiž o funkční pojem vyžadující posouzení, zda smluvní vztah spadá do rámce obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání dané osoby.

Soudní dvůr kromě toho uvádí, že daný případ se podle všeho netýká přímo úlohy vzdělávání zajišťovaného dotyčným zařízením. Jedná se v něm naopak o plnění poskytované tímto zařízením, které je doplňkové a vedlejší povahy ve vztahu k jeho vzdělávací činnosti a spočívá v umožnění prostřednictvím smlouvy bezúročného splácení částek, jež mu dluží určitá studentka. Takové

¹Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. 1993, L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288, oprava Úř. věst 2016, L 303, s. 26).

plnění přitom odpovídá ze své povahy sjednání příznivějšího způsobu splacení existujícího dluhu a představuje v zásadě úvěrovou smlouvu. S výhradou ověření těchto skutečností, které musí provést vnitrostátní soud, má proto Soudní dvůr za to, že **vzdělávací zařízení, které poskytuje takové plnění, jež je doplňkové a vedlejší povahy ve vztahu k jeho vzdělávací činnosti, jedná jakožto „prodávající nebo poskytovatel“ ve smyslu směrnice.**

V tomto ohledu Soudní dvůr zdůrazňuje, že tento výklad je potvrzen ochranným účelem sledovaným směrnicí. V rámci smlouvy existuje totiž v zásadě mezi vzdělávacím zařízením a studentem nerovnost z důvodu asymetrie informací a odborných znalostí mezi těmito stranami.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499